

Flyghavreövervakningarna

Stödansökningsutbildning våren 2010

Evira Utsädeskontrollavdelningen

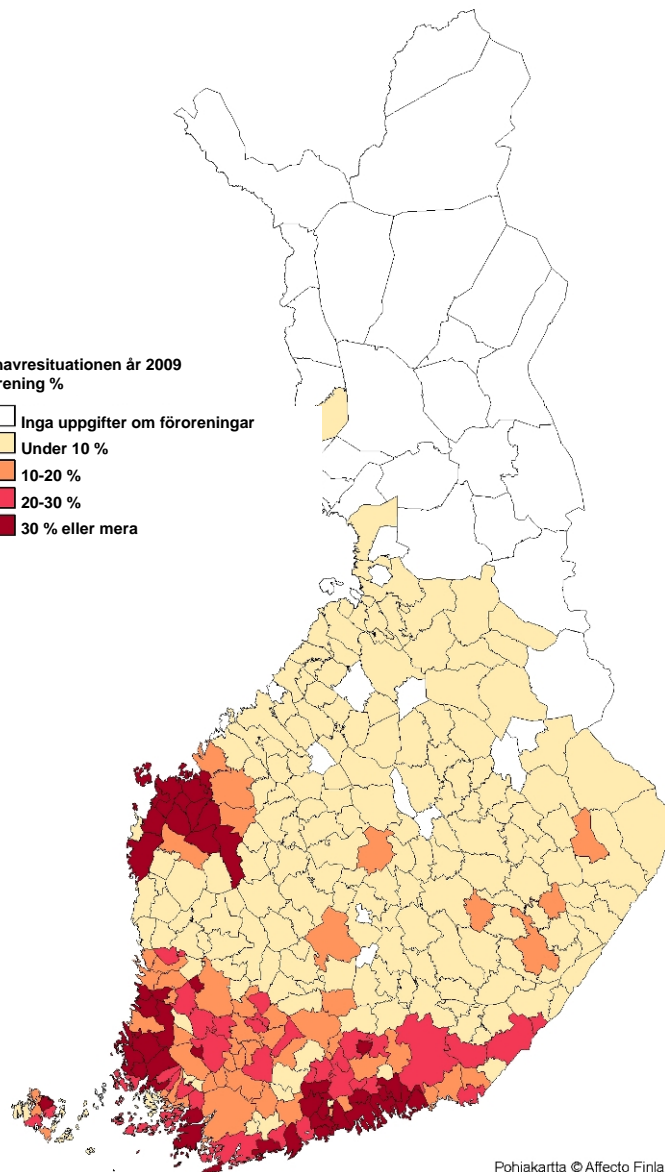

Flyghavreförorenad areal 11/2009

År	Åker totalt ha	Lindrig förorening	Kraftig förorening	Totalt	Flyghavreförorenad areal %
2004	2 218 800	267 593	5 283	272 877	12,30
2005	2 234 400	288 363	6 154	294 517	13,18
2006	2 270 354	297 326	6 023	303 349	13,36
2007	2 274 970	303 259	5 400	308 660	13,57
2008	2 275 282	414 823	5 089	319 912	14,06
2009	2 271 777	326 719	5 572	332 292	14,63

Flyghavresituationen år 2009
Förorening %

- Inga uppgifter om föroreningar
- Under 10 %
- 10-20 %
- 20-30 %
- 30 % eller mera

Pohjakartta © Affecto Finland Oy

Varför ökar den förorenade arealen?

- Gårdarna blir större; åkrarna långt borta från driftscentrum
- Odlingen som bisyssla; tiden och/eller intresset räcker inte till
- Inställningen; "Inte blir man av med det i alla fall"
- Tröskeln för anmälan till myndigheterna har blivit lägre, i synnerhet gällande grannarna!

Bekämpningsanvisning och -plan

- Då ett område är svårt förorenat eller innehavaren inte följer bekämpningsanvisningen, skall kommunens landsbygdsnäringsmyndigheter göra upp/låta göra upp en bekämpningsplan för området.
- År 2009 var 331 st. bekämpningsplaner i kraft
- Bekämpningsplanen uppgörs i allmänhet för fem år

Övervakningen av bekämpningsplanerna

- Evira övervakar tillsammans med de kommunala myndigheterna och ELY-centralerna att bekämpningsplanerna efterföljs
- Om bekämpningen har lämnats ogjord eller misslyckats ges ett förordnande om förstörande, om vilket kommunen fattar beslut
- Metoderna är plockning och slåtter/krossning/balning samt handledning och rådgivning till odlaren

Övervakningen av bekämpningsplanerna

- Efter den utsatta tiden i ett förordnande om förstörande är det viktigt att en eftergranskning görs – övervakningens trovärdighet!
- Lagen möjliggör vite samt att bekämpningen utförs på områdesinnehavarens bekostnad
- Nedskärning av åkerarealstöden är i praktiken ett rätt så effektivt verktyg
- Begäran om utredning till polisen har prövats – ännu inga uppgifter om verkningarna

Resultat av övervakningen

- Bekämpningsplanen uppgörs utanför växtperioden, då man inte ser den verkliga situationen på åkern
- Plockning rekommenderas fast man först borde bekämpa kemiskt och sedan plocka resten
- Man blir ofta tvungen att lägga till skiften till bekämpningsplanen
- År 2009 hade 20 % av gårdarna där Evira deltog problem med bekämpningen eller hade lämnat bekämpningen ogjord

Risikfaktorer i övervakningen

- Flyghavreregistrets tillförlitlighet?
 - för utsädesodlingarnas del bekräftas situationen separat i kommunen
 - misstanke om flyghavre i certifierat utsäde; övervakningens inriktning?
- Skiftet i registret –ingen flyghavre –flyghavrekontroll?
- Inte i registret –flyghavre finns –eventuellt bekämpat?
- Skiftet byter innehavare/ägare – hittas inte i karttillämpningen på sommaren utan den föregående ägarens lägenhetssignum
- Informationsgången mellan olika myndigheter

Övervakningens effekt?

- Säsongen är kort; från början av juli till mitten av augusti –också en del av de allvarligaste föroreningarna kan undgå övervakning
- Förordnande om förstörande fungerar i de flesta fall –stödsanktioner bra tilläggsverktyg
- Övervakning utrotar inte flyghavren – bekämpningen kräver satsningar av odlaren – rådgivning och motivering eller hårdare sanktioner?